

AE-834

1899. június 1.

1899. csütörtök, június 1.

Budapest, III. évfolyam 125. szám.

Ara 2 krajczár

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)
Szája Budapeston 2 kr., vidéken 2 kr.
Előfizetési ára:
Helyben házhoz hozva vagy vidéken postai székkel: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker. Honvédtervező 4. szám.
Szerkesztési órák:
Délelőtt 10 óráig, délután 7 óráig.
Kiadóhivatal nyitva egész nap.
Szerkesztőségi telefon: 686.
Kiadóhivatali telefon: 882.

Esti Hírlap

Budapest, június 1.

A kiegyezés válságában nem történt fordulat. A király eddig senkit se fogadott. A magyar miniszterek estére már itthon lesznek.

A háttér.

A piktor, ha csunya asszonyt fest (pedig többnyire csunyát fest) immel-ámmal megcsinálja valahogy a szükséges ábrázatot, de a művészetét, a tudását, az ihletét a háttérnek meg a ruhának tartja főn. Azon dolgozik gyönyörűséggel, ott dőzsöl a művésze. Csunya asszonynak mindig a háttére szép.

A bécsi válság mesterei nem a háttérnek dolgoznak. Ott a téma a megkapó. Országos kérdések, a nemzetek életérdekei vannak a koczkan-Müllökért folyik a harc s ehez még háttérül az ódon Burgpalota, hova fiakkeren fekete ruhás urak érkeznek, minden pöz nélkül, de nagy komoly gondok árnyékával a homlokukon. Semmi külsőség, semmi théatrális vonás, semmi sceneria.

Bezzeg nem ilyen képet látnak Franciaországban. Ott is nagy harc folyik. Talán veszedelmesebb és minderesetre elkeseredettebb. De azért a látvány nekik lényegtelen és csunya. A fő az illő beállítás, a nagy apomib, a megkapó sceneria.

Talán igazuk is van. Mi is az a Dreyfus-pör? Mi abban a megragadó? Semmi. Rég üsmert és rég túlhaladott dolgok. Minden részle-

tét, minden vonását, minden árnyalatát tudjuk, talán csak úgy, mint a bírák. Az ítéletet pedig már rég meghozta a világ.

Nem is nézhetünk hát egyebet azon a hatalmas képen, amelyet a sajnápart metropolisból vetnek szét a világba, csak a háttérrel, a beállítás, a sceneriát. Ehhez pedig ért a francia, a pose nagymestere, ez a színjátzó nemzet. Nincs az a tökéletes művész, aki olyan szingazdagon, elevenen, tarkán tudja megalkotni a képét.

Ott a hatalmas teremben ülnek a vörös taláros, komoly bírák és újra meghányják-vetik, amit már százszor hallottunk, könyv nélkül tudunk. De mellette aztán van mozgalmas jelenet. A patrioták szája se maradhat üresen. Nekik is kell mit rágni. S hogy ne Dreyfuson rágódjanak, megkapják Deroulédet. Letárgyalják azt a kis komikus pört arról a kis komikus forradalomról, amikor egy ember kapacitálni akar egy katonát, hogy forradalmat csináljon.

Egyidőben tárgyalják a két nagy pört. Hogy mindenkinek jusson valami. Hogy mindenkinek legyen miért lelkesednie: az igazság diadalán. És a Derouléde Pál pört sietnek hamarabb befejezni és a meghurcoltat sietnek fölmenteni és szabadon eresztelni! . . . Hogy diadalni dai fakadjon a patrioták ajakán, s ne érjenek rá Dreyfusról letépni a csontjaira tapadt sovány bőrt. Aki nek hümüstől hangos az ajka, aki

a diadalorgiát ül, nem ér rá másokra káromkodni.

De ezzel még nem teljes a kép. Még hiányzik a háttérből a hadsereg apotheozisa, görög tüzzel, bengáli fényvel . . .

Ha csak ez kell, tisztelt nézőközönség, Franciaország ilyen patáliák miatt nem jön zavarba. Hiszen itt van Marchand a nemzeti hős, a jövődő Boulanger. Elő veled Marchand! . . .

És ő jön, a fashodai nagy férfi! A hadsereg szemefénye, aki azt mondta, hogy: »Nem adom Fashodát, inkább az életemet!« Igaz ugyan, hogy Fashoda nincsen, és Marchand él és van. De ez mind egy. A fő az, hogy mit mondott.

Tehát Marchand jön, és rajta a szeme a nagy Franciaországnak és a dicső hadseregnek.

Mit tesz egy nagy férfi, ha messzi tengerekről jövet hazája szent földjére lép? A nagy férfi leborul és megcsókolja hazája szent földjét . . . Ezután beszél, mert egy nagy hadvezér mindig beszél . . . Így:

— Nem üsmertem a félelmet, csak hírből. És mégis kétszer félelmetől dobogott meg a szívem. Először, mikor jött a parancs, hogy adjam föl Fashodát. Tehát nem halhatok meg a hazámért! . . . De másodszor is félttem. A világ legelhagyottabb sivataga szélén látom meg a francia trikolorát hazám hajóján. S amikor a földet lepek, az első hír, amit hallok, hogy francia

népem föllázadt a francia hadsereg ellen . . . Oh milyen boldog vagyok, hogy hazatérve látom, hogy ez a hír nem való . . . Most már megint elfelejthetem a félelmet.

Ime ez se hiányzik a kép háttéréből. A hadsereg is ujjonghat és a hadsereg se ér rá káromkodni. Láz az a dicsőségtől és nem érzi a szégyenét.

Uraim, a kép kész. Megvan a teljes háttér. Föl lehet menteni Dreyfust! . . .

A válság.

(Az Esti Hírlap telefonjelentése.)

Bécs, június 1.

A helyzet változatlan. Ma délig a kiegyezés dolgában *semmiféle fordulat nem állott be.*

A magyar miniszterek a bankgassei magyar épületben tartózkodnak, arra az esetre, hogy ha Thun grófnak netalán mondanivalója volna, kéznél lehessenek.

Szell Kálmán a legnagyobb nyugalommal tekint a történések elé. A magyar miniszterelnök ismételtén, meg ismételtén fejtette ki álláspontját, amelyből engedni mit sem hajlandó. Hogy pedig a minisztertanácsával még a mai napot is Bécsben töltsék, ez pusztán udvariasságra vezethető vissza, hogy Thun gróf vele személyesen érintkezhessek.

Ujabbán arról beszélnek, hogy *Thun gróf kompromisszummal akar Szell Kálmánhoz közeledni.* Hogy ennek az esetleges kompro-

Legfelsőbb körökből.

— Az Esti Hírlap eredeti tárczája. —

Ferencz Ferdinánd főherceg Berinbe is úgy utazott, ahogy legjobban szeret: teljes inkognitóban. A főherceg ahelyett, hogy a rendes vonattal érkezett volna be a pályaudvarra, a városhoz legközelebb fekvő faluban kiszállt, felült a vizinálisra és polgári ruhában, második osztályon érkezett meg a németcsászár rezidenciájába.

Ebből is látszik, ami különben eléggé köztudomású, hogy a főherceg igen praktikus ember, aki tudja, hogy a vasúton legkényelmesebb a civivilruha. Főhercegeink közül különben ő az egyetlen, aki szenvedélyesen szereti a polgári öltözetet. Akárhol jár, hacsak teheti, azonnal felölti saccoját, tipikus stájer vadászkalapját s akkor érzi magát legjobban. A katonaruha feszélyezi. A waffenrock kényelmetlen neki. Különben azt is meg lehet jegyezni, hogy

a főherceg éppen nem tartja magát a divathoz s azt tartja szabálynak, hogy a ruha bő legyen.

Vele ellentétben a király csaknem mindig katonaruhaban jár, még pedig ugyancsak magas galléros, szűk katonaruhaban s még otthon is egy katonai jellegű, rövid házikabátot visel. Civilt csak vadászaton vagy külföldi fürdőkben hord. Mint minden ruhadarabja, úgy ez is teljesen fashionable és angol divatu. Érdekes, hogy a róla elnevezett Ferencz József-kabátot már évek óta nem hordja. Ő felsége imponans, karakterisztikus alakja a civivilben is érvényre jut. Egyet azonban gyűlöli a polgári ruhában: az esernyőt.

József főherceg a katonai ruhát gyakran érdekes kosztümvel cseréli föl, de ezt csak azok látják, akik Alesuthon fordulnak meg. E ruha a tüzoitópáncsnoki uniformis. Édemesnek tartják, hogy leírjuk ide. Tehát magas tűzoltósíak, kék bluz, kis csákány, vászon-

hadrag és czizma. Hozzá: kipödört bajusz. Egy kis vorszittwidrig is van benne: az oldalzsebéből kikandikál a magyar makrapipa szára . . .

A walesi herceg kis fia, Angolország leendő királya, karikásostort, hamisítottan magyar karikásostort kapott. Némely nap örvendve teszi hozzá, hogy a kis herceg azóta mindig a magyaroktól ábrándozik, ez voltaképp azonban csöppet sem örvendetes. Az egész dologból az látszik, hogy a kis hercegeket a nagy Magyarországból mindössze az érdekli, ami játékszer benne s a magyarokról csak most lett első tudomása. A külföldi udvaroknál különben sem szokás a magyarságról túlbőven megemlékezni. A mi a gyermekhez jut, az többnyire a karikásostor, a kulacs, az orresavaró paprika és a csikós. Ez utóbbi különös formában. Miután a krampuszok gyakran keletiénel jobban ijesztettek rá a felsé-

ges gyerekekre, az angol királynő gyerekei december 6-án Mikulás helyett egy karikásostoru csikóst kaptak. A csikós nem félelmetes és mégis hatásos. Nem csoda, ha később is azt hiszik Magyarországról, hogy ott úgy terem a csikós a fán, mint Olaszországban a kucseber. Az, hogy gyerekkriaszók vagyunk, azért ne nagyon zsenirozzon bennünket. Mikor I. Napoleon meghalt, minden német házban Mikulás helyett Napoleon jött el december 6-án. És Napoleon volt olyan nagy ember, mint a hortobágyi csikós.

Vasárnap van a bécsi Derby, amelyen künn van Ausztria, sőt mondjuk egész Magyarország arisztokráciája. Ilyenkor nagy ünnepek folynak le a császár városban és az előkelőségeknél egymást erik az estélyek. Köztük egyik kedves multság a derbylakona, amelyet a derbynyertes istálló tulajdonos — feltevé persze, hogy arisztokrata — ren-

misszumnak mi lesz az eredménye, az előre látható.

A király, tekintve azt, hogy a reggel fél nyolcz órától délelőtt tizenegy óráig tartott urnapi körmeneten vett részt, ma délután fél egy óráig senkit sem fogadott és nem is tartják valószínűnek, hogy a mai nap folyamán valakit kihallgatásra meghívjon.

Széll Kálmán miniszterársaival valószínűleg ma délután négy órakor indul vissza Budapestre, hogy itt a szabadelvű pártkörökben az országgyűlés holnapi ülését megelőzően, még az est folyamán nyilatkozhatassék bécsi utjáról.

Esetleg csak este hagyják el a magyar miniszterek az osztrák fővárost.

Széchenyi Manó gróf, a király személye, körüli miniszter ma nyolcz napi tartózkodásra Kaltenleutgebenbe utazott, amiből azt magyarázzák, hogy a döntés nem áll a legközelebbi napokban küszöbön, mert különben a király személye körüli miniszter Bécsben maradt volna.

A képviselőház ülése.

A képviselőháznak holnap délre kitűzött ülése elé minden oldalról a legnagyobb várakozással tekintenek. A holnapi ülést arra szánták, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a Háznak további munkálkodására, napirendjére nézve tesz előterjesztést. Ezzel természetesen szoros kapcsolatban állanak a kiegyezési javaslatok is, amelyek benyújtását politikai körökben már a holnapi ülésre várták. Ez azonban, tekintve a kiegyezés kérdésében teremtett helyzetet, holnap alig történhetik meg, ami azonban az ülés eredményéből annál kevésbbé vonhat le valamit, mert valószínű, hogy Széll Kálmán a vonatkozó javaslatok be nem nyújtathatását holnap okolja meg a Ház színe előtt.

Széll Kálmán miniszterelnököt miniszterársaival ma estére várják vissza a fővárosba, amely esetben Széll Kálmán meg ma este a szabadelvű pártkörben jelenik meg, hogy ott a helyzetről nyilatkozzék.

de. Elénk emlékezetben áll még a Triumph-, a Rajta-Rajta- és az Achilles-lakoma, ahol a győztes ló is megjelent egy művészi parafaitban. Erről eszünkbe jut az az esztendő, mikor az azóta elhunyt Frohner Jánosnak volt nagy ki látása rá, hogy *Biróval* megnyerje a Derbyt. Az arisztokráciát e kilátások meglehetősen kellemetlenül érintették, mert Frohner nem lévén arisztokrata (sőt!), a derbyvacsora nagy veszélyben forgott. Szerencsére (már t. i. az arisztokrácia és nem Frohner szerencsésére) *Biró* lemaradt a versenyen Triumft nyerte.

— De azért a vacsorát mégis Frohner rendezte, mondta verseny után Esterházy Miklós gróf.

— Hogy-hogy? riadtak fel a kékvérek.

— Hát Frohner a vendéglős és nem Frohner az istállótulajdonos.

Frohner ugyanis az *Imperial*-szálló tulajdonosa volt.

Tud

A függetlenségi és 48-as pártkör holnap délelőtt 10 órakor ülés tart.

Váljunk el!

A helyzetet jellemzik, hogy oly lapok is, amelyek mindenkoron a közös vámtérület hívei voltak, most a gazdasági különválást emlegetik.

A *Pesti Hírlap* így ír:

Nem dicsérjük magunkat vele, csak önézetünket emeljük a kellő fokra, amikor fölismerjük, hogy a Badeni-Bánffy-féle javaslatokhoz való törhetetlen ragaszkodásban s a gazdasági elválás gondolatának rohamos terfoglalásában a magyar nemzet politikai éleslátása van kifejezve. Ez nem opportunizmus, nem ijesztés, nem taktika, hanem a dualizmus természetének helyes fölismerése, a multakból levont tanulság s a nemzeti életérdeknek még jökor való általános belátása.

A *Pesti Napló* cikkében ezt mondja:

Mi lehet (a személyes kérdésektől eltekintve) az a döntés, melyet napok óta lázas kíváncsisággal lesnek? Egy szerződés, mennek a dolgok a törvény útján. Ha nincs egyezés, követhetik a különválás! Mihelyt ezt az egyszerű igazságot Ausztriával megértetik, nem kell többé döntés, hanem lesz tisztességes és mindkét ország jogainak megfelelő megoldás, vagyis a betervezett kiegyezési javaslatoknak végrehajtása.

Lehetetlen észre nem venni, hogy az Ausztriától való teljes elválásnak gondolata a többség körében rohamosan hódít. Aki a szabadelvű pártkörben az egyes csoportok értekezéseit hallgatja, azt hihetné, hogy a függetlenségi párt klubjában van.

A *Budapesti Napló* így okoskodik:

Ha nem kell Ausztriának a gazdasági közösség úgy, amint azt Badeni és Bánffy a kiegyezési javaslatokban megállapították és amint Thun tavaly augusztusban a redukált határidővel elfogadta: mi azt könnyen türjük, hiszen benne vagyunk az önálló vámtérület államjogi állapotában és ez esetben úgy élhetnénk a ránk teljes mértékben visszazálló gazdaságpolitikai cselekvés-szabadsággal, amint kedvünk tartja és anyagi érdekünk parancsolja.

A *Magyar Hírlap* jelenti *Wlassics* miniszternek tegnap tett közvetlen nyilatkozatát: Lemondásunkról nem tudok semmit, annyi igaz, hogy *Thun erősen szorít minket az önálló vámtérület megcsinálására.*

Urnajpa.

— Az *Esti Hírlap* tudósítójától.

A katolikus egyház ma délelőtt ült meg egyik legnagyobb ünnepét, az urnapot. A szép ünnepnek kedvezett az idő s a közönség, mely a fényes látnivalóért rajong, már reggel hat óra tájban ellepte a Mátyás-templom környekét. A templom körül az utcák és teretek ünnepi köntöst öltöttek, fel voltak ökesítve üde tölgyfalombokkal. A nép megállt egy-egy hevenyészett oltár előtt, nézegette a szép díszítéseket és képeket és türelmetlenül várta a messziről fölhangozó katonazenét.

Csakhamar az is megérkezett két század katona élén. A zöldgalyas hadfiak körülvették a Szentháromság-teret, két oldalt sorba álltak a Tárnok-utca és Uri-utczán, mert ott voltak az oltárok. A katonaságot követte a koronaórság, mely a templomkapu két oldalán állt fel, ezek után jöttek a Ferencz József-intézet egyenruhás kardos növendékei, akik a koronaórság előtt állottak fel. A közönség érdeklődéssel nézte a kis kedves apróságokat és a peiyhedző szakállu ifjakat.

Hét órakor megkondultak a harangok s megérkezett a papság. A közön-

ség azonban csatlakozott várakozásában, mert nem a hercegprímás érkezett meg, csak a titkára. Előbb úgy volt, hogy az ünnepen maga a hercegprímás pontifikál, de hirtelen gyöngékedés lepte meg s elutazott; helyette titkára Kohl Medárd dr. tartotta az istentiszteletet, Nemes Antal dr., budavári plébános, Bozóky Géza és Szép Lajos káplánok és a központi papnevelő intézet papnövédekének segédletével.

Ezek érkeztek tehát meg.

Ugyancsak eközben jött meg egy pár diszruhás notabilitás is, akiknek száma azonban nem felelt meg a közönség várakozásának. Az egyházi ünnepeken résztvenni szokott notabilitások nagy része elmaradt, valószínűleg azért, mert az istentiszteletet nem maga a hercegprímás tartotta.

A miniszterek közül *Wlassics Gyula* Cseh Ernő és *Plósz Sándor* jelentek meg, kivülök ott voltak még *Zsilinszky Mihály*, *Gromon Dezső*, *Jakabffy Imre*, *Nemeskéri Kiss Pál* államtitkárok, *Szapáry István* gróf, *Szalay Imre* miniszteri tanácsos, a katonaság részéről *Paarman*, *Czibulka*, *Klobucsár* és *Rohonczy* tábornokok, *Csesznák* vezérőrnagy, *Gandermach* altábornagy továbbá *Herzegh Mihály*, a tudományegyetem prorektora, *Mihálkovits Géza* rektor. Ott voltak még *Márkus József* főpolgármester és a főváros képviselőiben *Rudnay* főkapitány.

Nyolcz óra tájban vége volt a misének, megkondultak a harangok. Megindul a néparaadat. Illatos tömjénfüst és virágtengerben, zene és puskalövés közt halad az aranyos baldachin alatt ragyogó kékkel kirakott szentségtartó. Benne egy parányi talizmán, mely összeköti az eget a földdel, a szegény halandót Istenével... A hívek ajkán felharsan Aquinói szent Tamásnak dala a „Pange lingua”.

A világ négy tája szerint négy oltárnál állapodik meg az óriási menet, ezek a Városházánál, az Uri-utczán, a Tárnok-utczán és a Szentháromság-szobor oldalában voltak felállítva.

Mindenik oltárnál evangéliumot olvasnak és áldást adnak a szentséggel. A földreborult nép szívében kimondhatatlan boldogság érzelmei kelnek életre.

A körmenetet négy lovas rendőr nyitotta meg, ezek után jöttek a fiu-, majd a leányiskolák növendékei, a kapuczinus atyák és apácák fehér ruhás leánykakkal, utánuk a kegyesrendiek, ezek után ismét fehér ruhás leánykák, kik virágot szórtak az utánuk mennezetet alatt lépkedő Kohl Medárd elé, ki a szentséget vitte. A mennezetet és az utánuk jövő notabilitásokat két oldalról a koronaórság és a Ferencz József intézet kardos növendékei vették körül. A menetet két szakasz katonaság és a katonazenekar zárta be. A katonaság minden oltárnál üdvözlést tett.

Az egyik oltártól a másikig haladó nép rákezdí többek közt az ósrégi magyar ének ismert szakaszát:

Áld meg országunkat, mi magyar hazánkat,
Vezéreljed jóra a mi királyunkat,
Ments meg minket ellenségétől,
Döghaláltól és éhségtől,
Krisztus teste s vére!

Körmenet a után templomba vonulnak vissza. Mind diadalutról megtért harcosok, a hatalmas erejű Te Deumot éneklék, hálát adván Istennek a fen-séges nap édes örömeiért.

Még egyszer áldásra nyílik a szent-

seget tartó pap ajka, aztán hazamegynek az emberek. Közükben egy-egy zöld ágacskaival, szívükben a békevel, minőt a világ sohasem adhat...

Az istentisztelet alatt a rendre *Szirmay Andor* első kertületi kapitány és *Marinovits Jenő* fogalmazó ügyeltek; felétek meg az Urnapját a főváros többi templomaiban is.

Az Urnapja a katolikus egyházban igen nagy jelentőségű ünnep. Története is vonzó és érdekes. Rövid szavakkal a következőkben mondhatjuk el:

Mielőtt az Üdveztő meghat, isteni szeretetének záloga gyanánt a végvacsorán önnagát hagyta híveinek. E szentség szerzésének napja husvét előtti csütörtök. Mivel azonban az egyház a kinszenvedés nagyhatéknak komoly jellege mellett és az akkori szertartások bus és fájdalmas emlékezései közt méltó fényt és pompát nem fejteth ki, áthelyezte az ünnep megtartását Szentháromság vasárnapja utáni csütörtökre, mikor az év legszebb szakától annyi fényt, illatot, virágot és dísz kölcsönözhet öröméhez.

Urnapijának nevezik ezt az ünnepet, mivel a kenyér és bor színe alatt rejtőző Ur Jézusnak imáadására szentelt nap ez.

A tizenharmadik században egy lüttichi nőzárdaiban bizonyos Julianna istenfélő apáca élt. Mely tisztelője az oltári szentségnek. Egyszer álmot látott. Az égen feltűnt a hold szép fehér alakja, mely ott lebegett a végtelen azurban. Olyan volt, mint az ostyva, melyet a misemondó pap aranytányérkáján áldozatul szokott bemutatni. Egy rész azonban belőle ki volt törve, amit a jámbor szűz mennyei jelenés következtében úgy magyarázott, hogy ez onnan van, mivel az oltári szentségnek különösen szentelt ünnepnapja hiányzik az egyházból. Ennek folytán Julianna több jeles egyházi férfi által támogatva, rábirta a helyi jámbor püspököt, hogy az oltári szentség tisztelőre különös ünnepet rendeljen. A Julianna kérelmét pártoló férfiak közt volt *Pantaleon Jakab* oltári főesperes is, ki miután IV. Orbán pápa névvel a pápai székre jutott, ezt a — csakis a lüttichi megyében divott — ünnepet 1264. augusztus 11-ről kelt apostoli körlevele által az egész egyházra kiterjesztette. Ezt az intézkedést 1311-ben V. Kelemen a lyoni zsinaton, valamint utódja XXII. János is 1317-ben megújították. Azóta urnapja a katolikus világ egyik legfényesebb ünnepé.

Halálos párbaj.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

Kolozsvár, május 31.

Baráti lakomán, vig pohárcsengés közt, a bortól felhevült fantáziával élesztgették fel maguk közt a multak emlékét, egymást tán rég nem látott jó barátok, miközben mint minden ily lakomán, itt is folyt a sok tréfa és hóbó élcz. Egyszerre csak az egyik rossz tréfa megjegyzésen felbőszülve tetlegességre ragadtatja magát, megüti véresre veri a tréfálkozót. Másnap már fegyverrel állnak szemben.

A fegyverek eldördülnek és az egyik fél az oktalan golyótól homlokán találva *holtan rogy össze.*

A nagy feltűnést keltett, halálos végű párbajról ezek a részleteink:

Oberschall Pál, a pozsonyi jogakadémia rendkívüli tanára, néhány nappal ezelőtt *Kolozsvárra* érkezett, hogy mint az egyetemi kör volt enőke, részt vegyen a köz jubileumán. Nem tudta meg elég jökor, hogy az ünnepet néhány nappal elhalasztották és még este el akart utazni. Tegnapelőtt este még elment a *Newyork-kávéházba*, ahol nagy, jökedvű társaság volt együtt. A társaságban volt *Putinoky*

Domokos is és egy hölgy. A szomszéd asztalnál poharazás közben egy ur a másikat ölegette és csókolgatta, amire Putnok megjegyezte:

— No, ez már a teljes elázás! Fialat korunkban mi is így tettünk, de nekem nem is volt kellemes, amikor csókolgattak.

Oberschall erre tréfásan megjegyezte:

— No de azoknak sem!

A társaság hangos kacajra fakadt, csak Putnokot érintette kellemetlenül ez a megjegyzés. De nem szólt semmit, sőt később még kocizott is Putnokyal. Amikor a társaságban levő hölgy férjével eltávozott, Putnok fölkel, nekítámadt Oberschallnak megütötte úgy; hogy a földre esett, a fejéhez vágta a kávé csészéjét s végül a székekkel akart neki menni. Ekkor közbeleptek a pinczerek, akik a széket kicsavarták Putnok kezéből, Oberschall, a ki nek az arcán véres csik látszott, mintha kardvágást kapott volna, orvoshoz sietett és bekötötte a fejét, regget pedig provokálta Putnokot. Oberschall segédei voltak: Fekete Béla városi tanácsos és Tutesk Sándor ügyvéd; Putnoké Bethlen Károly gróf és Putnok József hadnagy. Domokos öccse. Maga Oberschall pisztolyt választott fegyverül, mert lázasan, betegen nem érzett elég erőt, hogy kardra álljon ki Putnokyal, aki hatalmas természetű, erős ember volt.

A segédek a következő föltételeket állapították meg: Pisztolypárbaj, huszonöt lépésről a dűsz nélkül, légy nélküli pisztolylyal, kétszeri golyóváltás, csütörtök lövésnek számít, a czélzás ideje tíz másodperc.

Szerdán délután háromnegyed hatkor találkoztak a felek a postaberekben. Alig hogy fölállottak, Putnok magához kérte a két orvost és előttük meg a segédei előtt szóbeli végrendeletet tett. Ugyanekkor Oberschall kijelentette a segédei előtt: minden eshetőségre számítva, kinyilvánítja, hogy azzal a tréfás közbeszólással Putnokot nem akarta megsérteni.

E kijelentés után megtörtént a békítés kísérlete, de eredménytelenül és így megkezdődött a páros viaskodás. Tutesk Sándor ügyvéd vezényelt:

— Egy... kettő... három.

A három szóval egyszerre dördült el mindkét fél pisztolya és ugyanabban a pillanatban Putnok a földre roskadt. Az orvosok hozzá siettek és látták, hogy bal homlokából vér folyik. Még arra sem volt idejük, hogy megnézzék a golyó ütötte sebet, mert Putnok, aki körülbelül negyven éves erőteljes férfi volt, néhány másodperc múlva egy jaiszó nélkül meghalt. A segédek a közeli hivatott intézetből a halott elszállításáért telefonáltak és ezzel vége volt a lovagias ügynek.

Putnokynak már több párba volt. Egyszer pisztolypárbajban meg is sebesítette ellenfelét, egy katonatisztet.

Oberschall azonnal jelentkezett a vizsgálóbírónál.

Oberschall Pál Oberschall Adolf dr., a királyi kuria tanácselnökének, volt marosvásárhelyi táblai elnöknek a fia és Bónis István a kolozsi kerület országyűlési képviselőjének a veje. Rendkívül rokonszenves, körülbelül harmincz éves fiatal ember, akit szolid úri modoráért mindenütt kedveltek. Röviddel ezelőtt a pozsonyi jogakadémiahoz neveztek ki segédtanárnak a hova bemutatkozás czéljából a mult héten utazott.

A kolozsvári esetből kifolyóan, nem tartjuk érdektelennek, ha itt az Erdélyben történt híresebb párbaokról megemlékezünk.

Színészek párba.

Az első a nyolczvanas évek legelején jölt le. A két ellenfél a színészgárdához tartozott. Szombathelyi Béla a kolozsvári

színház egyik legkedveltebb és legtehetségebb tagja verekedett meg 1881. augusztus 5-én Temesvári Lajos volt színházi igazgatóval, aki most nem rég budapesti állami végrehajtó volt. Az összetűzésre okot Temesvári felesége adott, aki Szombathelyi feleségét egy színházi előadásra a páholyból a legdurvább módon kiutasította. Ezért aztán a férjek veszték össze. A párba a segédek pisztolyban állapították meg, harmincz lépésnyi távolságra, öt-öt lépés megengedett előrehaladással, kétszeri golyóváltással.

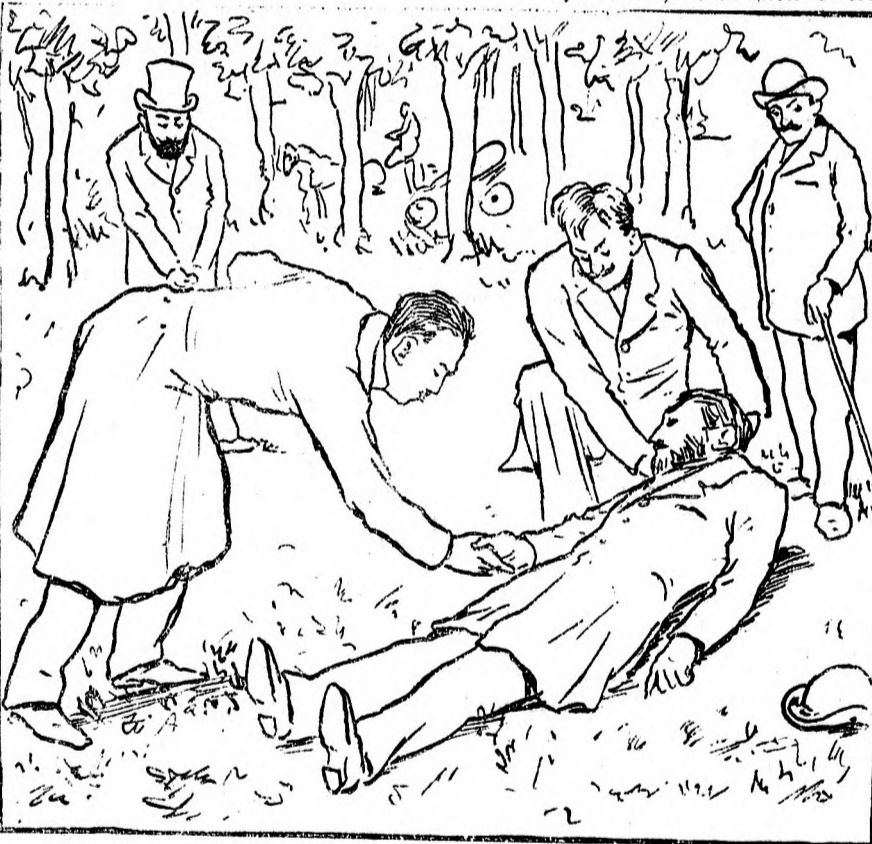
Temesvári volt az első lövés. Golyója Szombathelyi altestébe, jobb csipőcsontjába furdott be. Szombathelyit a kórházba szállították, ahol tizenkilencednapra behalt sebébe.

A győztes ellenfél, amint áldozatát lerokadni látta, legelőször is a menekülésre gondolt. Kocsin szökött a legközelebbi vasúti állomásra, gyanítván, hogy elfogatási parancsot adnak ki ellene. Ott azonban Flanczer rendőrbiztos elfogta és bokisérte a rendőrségre.

A különben beretvált arcú Temesváry álbajusszal és álszakállal indult a bujdosás útjára. Mikor a szökevényt Kardosfalvánál Flanczer érte és megállította a kocsit, egy torzonborz arcú ember állt abban.

— Kérem az ur nevét! — szólította meg a biztos.

— En Zakariás birtokos vagyok, Zsibórol, felelt Temesváry.

— Elhinném, ha bajusza nem volna csak egy felragasztva, mint a színészeknél szokás, — mondá Flanczer, kinek átható tekintete rögtön felismerte a mastixos kreppet.

Aztán szépen megberetváltatta Zakariás urat, — Temesváryvá változtatta és visszakísérte. A vizsgálóbíró még aznap kihallgatta Temesváryt, ki makacsul tagadott mindent s állhatatosan megmaradt amellett, hogy ő semmiféle párbaokról nem tud semmit és haragszik, hogy kardosfalvi álbajusszal és sítakocsizással megzavarták. A törvényszék aztán két évi fogságra ítélte, melyből másfél év után királyi kegyelem szabadította ki.

Teleki és Bethlen grófok párba.

Az erdélyi párbaokról a leghíresebb volt a Teleki Lajos és Bethlen Gergely grófok között vívott párviadal, mely az elsőnek halálával végződött.

A párba előzményei ezek: Bethlen Elek grófnak régebben benső viszonya volt Teleki Lajos gróf későbbi anyósával, mely viszony lassacskán csupán bizalmas barátsággá vált ugyan, de Bethlen Eleknek e bizalom révén befolyást biztosított a sa-

jad ügyeibe, ami Telekit mód felett bántotta. Az anyósa miatt gyűlölte Bethlen Elekét és egész családját s a dolog végre is kihívásra került. Ez 1843-ban történt. Bethlen Elek gróf helyett, aki már aggastyán volt, a fia, Gergely vette fel a dobott keztyűt és lépett a sorompóba.

Bethlen Gergely gróf, a szabadságharcban híres honvédezedes, egyike volt Erdély legnevezetesebb embereinek.

Ellenfele, Teleki Lajos gróf, a tuczmágnások közé tartozott.

A párbaokról, melynek fegyverül pisztoly választott, Erdély legelőkelőbb mánásai (Józsika Lajos báró az egyik, Bánffy gróf stb.) segédkeztek. Bizonyos időtartamon belül szabadon löhettek a felek, s mindkettő fel is emelte pisztolyát s Teleki golyója Bethlen altestébe furdott. A fiatal mánás összeroskadt, a következő pillanatban azonban eldördült az ő fegyvere is és Teleki gróf hang nélkül, mint a zsák eldőlt. A golyó homlokán ment be és azonnal beállott a halál.

Ennyi a tény. Ennek apróbb körülményeire azonban két változat ösmeretes. Ezek közül a regényesebb a következő: Mikor Teleki meglötte Bethlent, s az a sebesülés fájdalomtól földre rogyott, Teleki körörendre e szókat kiáltá ellenfelére:

— Krepier!, Hund! («Dögölj meg, kutya!»)

Erre Bethlen a földről iszonyu erőfeszítéssel felkapaszkodva, térdre állott s lött.

Komáromy, elkérte a művésznőtől. Hollak volt a kegyencz, igen elegáns, kissé széllel-bélt, de szeretetreméltó fiú, akit úgy a mindennap látott nagy urak barátságára kissé elbizakodottá is lett, mint a hölgyek pazar kegye elbizakodottságra fel is jogosított. Lendvayné odaadta a képet s a diadalmas imádó hazavitte azt és oly helyen akasztotta fel, hova bár rendszerint naponkint jár minden egészséges ember, de arról sohase beszél.

Komáromy, midőn ezt meglátta, természetesen felelősségre akarván vonni Hollakot eziránt, levelet írt neki, melyben ez adat igazsága felől kérdezte meg. Hollak azt üzenté, hogy igenis ezt tette. Erre Komáromy kihívta őt. A mérkőzés a daliás Komáromynak összevagdaltatásával végződött, azonban a közvélemény igen erősen elítélte Hollakot eljárásáért. A kép természetesen eltávolítottat a sérelmes helyről.

Bánffy—Bornemissza párba.

Nevezetes párviadal volt még Erdélyben Bánffy János gróf párba az egyik Bornemisszával, ki a harminczas évek leghíresebb pisztolylovója volt Erdélyben. Asszony miatt kocczantak össze, pedig igen jó barátok voltak. Mikor a segédek, akik mindkettőjüknek szintén igen jó barátai voltak, szemközt állíták őket s a pisztolyokat is a felek kezébe adták, még egyszer felszóltatták őket a kibékülésre.

A két ellenfél ballani sem akart arról. A jel tehát megadatott a harcra.

Ebben a pillanatban egy szarka röptt el Bánffy feje fölött. Bornemissza hirtelen felkapja pisztolyát s röptében lelvi a jámbor madarat.

— Mit szólas ehhez? — kérde aztán ellenfelétől gunnyal.

Bánffy bigevérrel válaszolt:

— A szarka nem lö vissza.

Ez valóban shakespearei mondat volt, igazságát a következő, bizonyítja, mert a híres czéllövő elhibázta Bánffy, kinek golyója azonban Bornemissza mellébe batolt.

Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor Oberschall bucsuzik haldokló ellenfelétől.

Képkiallítás Ujpesten.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Ugy látszik, hogy nem tisztavirág a festőművészetnek mostaniban tapasztalt «hirtelen» föllendülése.

A vidéken bizonyos rendszeres időközben nyílnak meg egymásután a tárlatok; a fővárosban, amikor még csapatosan tekint meg a közönség a tavaszi tárlatot, ugyanakkor nyílik meg a Nemzeti Szalon képkiallítása; ma pedig közvetlen szomszédságunkban Ujpesten tartanak vernissagét és ezzel egy kiválóan érdekes múkiállítást mutatnak be a közönségnek.

A kiállítás létesülésén Linek Lajos festőművész és jeles karrikurista buzgózkodott és lelkes agitálásával olyan kiállítást tudott összehozni, amelynek színvonala méltán vetekedik a kisebb fővárosi tárlatokéval.

A kiállításon a magyar festőművészek színe-java vesz részt, de emel a tárlat érdekességét, hogy a kiállítás keretében régi híres mesterek egy-egy művével is találkozunk. A tárlaton a figurális festmények dominálnak. Egy-egy képet már máshol is láttunk, de szívesen látjuk itt is viszont.

A kiállítás ismertetését a nevezetes multtal bíró művészek képeinek ismertetésével kezdjük és itt mindjárt megemlítjük Ligeti két arczképét, amelyek eddig még sehol sem voltak kiállítva. Jellemző, kifejező arczok, bámulatos szabatosággal megfestve. Régi erjét mutatja Telepy Károlynak «Romok az alkonyatiényben» tárgyú képe, egy sziklásvidéknek a megfestése. Roskovics Ignác a jözsefvárosi templom egy freskóját állította ki. A vallásos képek kitűnő festő

nek ez egyik megragadó festménye. Szenes több képpel szerepel a kiállításon, melyek közül különösen a rabszolga képe mélyen kifejező, hangulatos. Ipoly Sándor is több képet állított ki, melyek közül Dante és Beatrix című képe már máshol is aratott nagy tetszést. Gyönyörű Mária Jézussal című szent képe is, mely, dacára, hogy teljesen modern felfogással van megfestve, hatásában így is teljes. Tolnay Ákos egy derűs képet állított ki, amint a pinczében borozó barátok egy csinos fruskával dévajkódnak. Az érdekes Kacziányi képei közül különösen szép az alkonyatot ábrázoló festménye, amint a bucsuzó nap utolsó sugarai megtörve hullanak a víztükörre és rózsás rőt színével befűdi az egész tájat. Üdeség árad elé Spányik képeről, két gyermekleány orgonavirágok közül sugdos egymásnak. Márk Lajos is több képpel szerepel, melyek közül különösen kiemelkedik két nő arcképe, bizarr, de érdekes színkezeléssel megfestve. Knopp Imre egy régebbi képét állította ki, elől az oltárnál esküvő, a templom hátulsó részében a megcsalt nő rogy a padra és arczát eltakarva, zokog. Ismert képe a haldokló fiú, aki mellett a lesújtott anya ül tehetetlenül, az ágy előtt a védangyal lebeg.

Itt látjuk a szerencsétlen véget ért Mesterházy Kálmánnak egy régebbi képét is: nádas részlet áldogáló gölyökkal az eifőben. Vajda Zsigmond egy kedves stájer jelenetet festett meg, Szlányi több hangulatos tájképpel vesz részt a kiállításon, Bihari, Olszay, Aczél képeikkel csak régi jelességüket öregbítik.

Külön említjük meg két újpesti művésznek a képeit, az egyik Rosenberg Sándor talmudistákat ábrázoló képe, melyen erősen érzik az imént feltűnt Kaufmann Izidor hatása, de erős koncepciójával és merész, de biztos esetkezelésével sokat ígérő tehetséget árul el. A másik művész Barcza Lajos, akinek szoborintéve a legjobbak a táriaton. Résztvevők különben a tavaszi tárlaton is, ahol a kiállított munkái reményt keltenek a fiatal művész iránt. Egy másik újpesti festő is szerepel a kiállításon: Bauer Soma rajztanár, egy egész kodekeztől állított ki arcképekből, de egyik sem árt vagy használ a művészetnek.

Legutóbbára hagytuk a kiállítás meglepetőjének: Linek Lajosnak a képeit. Az egyik az országszerte ismert Gyurkovics lányok mosolygó, friss képe, a másik egy tájkép, mely a művész kitűnő tehetségét arról az oldalról is bizonyítja.

A kiállítást ma délután három órakor Wlasics miniszter személyesen fogja megnyitni.

TÁVIRATOK

Marchand megérkezése.

Toulon, máj. 31. (Az Esti Hírlap távirata.) Marchand expedíciójával este 6 órakor a lakosság lelkes tüntetése mellett elutazott Toulonból.

Marseille, máj. 31. (Az Esti Hírlap távirata.) Marchand-t és embereit megérkezésükkor óriási néptömeg várta és lelkesen üdvözölte. A polgári és katonai hatóságok Marchand tiszteletére zártkörű ebédet adtak, amelyen sok pohárköszöntőben dícsőítették a kis csapat hősiességét, Marchand meghatottan köszönte meg az óvációt és csak azt sajnálta, hogy nem látogathatja meg Timbuktuiban elesett bajtársai sírját, de majd koszorút küld oda. Mikor Marchand és társai kimentek a pályaudvarra, megint zajos óvációkban részesültek.

Páris, június 2. (Az Esti Hírlap távirata.) Marchand ma délelőtt ideérkezett. A lyoni pályaudvar és környéke óriási tömeggel telt meg. Amint Marchand megjelent és kocsira szállt s a közönség rendkívül zajos óvációkkal fogadta. A tömeg levette kalapját. A lelkesedés leírhatatlan, a tömeg keresztül tör a

kordonon. Marchand kocsija alig juthat előbbre. A bulvárdokon is lelkesen üdvözlik Marchandot.

A párisi események.

Páris, június 1. (Az Esti Hírlap távirata.) Tegnap este a nacionalisták Dérouléde és Habert tiszteletére népes gyűlést rendeztek, amelyen Dérouléde kikelt a parlamentárizmus és a zsidók ellen és sikraszált a plebiszcitárius köztársaságért. Hasonló szellemben beszélt Coppée, Quesnay de Beaurepaire, Habert és más szónokok. Valamennyit nagy lelkesedéssel hallgatták. A gyűlés rendezésére nélkül folyt.

Faure Sebestyén tegnap este gyűlést rendezett a Dreyfus-ügy és a leszerelés tárgyában. Itt sem fordult elő rendezváras.

Páris, június 1. (Az Esti Hírlap távirata.) A lapok legnagyobb része Dérouléde fölmentésével foglalkozik. A nacionalista újságok azt mondják, hogy Dérouléde most nagyobb és befolyásosabb, mint volt valaha. A »Matin« azt írja, hogy nem szabad a fölmentésnek olyan jelentőséget tulajdonítani, amilyen jelentősége soha sem lehetett s amelyet csak az érdekeltek tulajdonítanak neki politikájuk érdekében.

Tallhegygyjel.

Kellemetlen gyöngédség.

Vannak helyzetek, a melyekben az előzékeny, aggódo gyöngédség helyett sokkal jobban szeretjük az önző közönyt. Ezt bizonyítja a következő eset is:

Tegnap a főváros egyik színházának vendégszerelő igazgatója vacsorára hívta meg a barátait. Annyi szinigazgató van Budapesten és mindegyik olyan vendégszerelő, hogy hiába találgatnák, melyikről van szó, tehát ne is fáradjanak ezzel.

Abban állapotban volt, hogy a színházban találkoznak és onnan együtt mennek a házigazda lakására.

A meghívottak között volt egy fiatal újságíró is, aki a várakozás unalmát a színházak közt üzte el és annyira belemélyedt egy kis kóristaleánnyal kezdett beszélgetésbe, hogy azt ott nem is bírta befejezni, hanem magával vitte a kis leányt és folytatták a csevegést.

Illemtudó ember létere előbb levelet írt az igazgatónak és hirtelen látámt megbekezdéssel mentette ki az elmaradását.

Csak a terített asztalnál vették észre, hogy hiányzik.

— Hát Sándor hol van? kérdezte az egyik vendég.

— Szegény nem jöhetett el, felelt a direktor, hirtelen rosszul lett!

— Ejnye beh kár! sajnálkozott a színházi orvos, pedig beh szereti a pezsgőt!

A szép háziasszony gondolt egyet.

— Bizony doktor megtehette, hogy fölkeresi azt a szegény fiút! mondá részvételt. Senkie sincs... hátha komoly a baja!

Az orvos még egyet hörpintett a lapos kehelyből, cigarettára gyújtott, fogta a kalapját és ajánlotta magát.

— Maga igazán kedves ember! kiállott a direktorné utána.

Fiatal orvosnak a szép asszony dícsérete még a legkedvesebb honorárium. A színház doktora tehát inkább repült, mint ment a betegnek mondott zurnaliszta lakásához és annyira sietett, hogy még kopogni is elfelejtett.

Kettős sikoltás fogadta, amely után hirtelen becsapta az ajtót. Midőn a direktorához visszatért, izgatottan kérdezte a szép háziasszonyt:

— Nos doktor... nos?

Ez pedig az orvosok flegmájával felelt: — Már egészen jól érzi magát.

A tapintatos társaság nem kérdezősködött tovább.

RENDORI HIREK.

— Nagy gombamérgezés. Az elmúlt éjjel a Bem-utca 24. szám alatt nagy gombamérgezés történt. Csepregi Ignác és családja ekkor ült a vacsorához. Gombalevest ettek, de ennek elogyasztása után nyomban érezték, hogy a gomba mérges, romlott volt. Oly rosszullet fogta el a családot, hogy mentőket kellett hívni, kik egész őrséggel vonultak ki és ugy Csepregi Ignácot, mint feleségét, az öt-éves Hamari Gizát és Martinek Ferenczet sikerült nekik eszméletre hozni, kik később annyira jól érezték magukat, hogy a mentők a megmérgezett családot lakásukon hagyták.

— Öngyilkossági kísérlet. Takács Mária varróleány ma reggel öngyilkossági szándékából maróügöget ivott. A borasztó méreg száját és belét annyira összegegte, hogy a segítségül hívott mentők eszméletlen állapotban vitték a kórházba. Tettének oka: szerelmi bánat.

TÖRVÉNY ELŐTT.

— Megrágalmazott ügyvédi kamara. Érdekes végtárgyalás folyt le tegnap a szombathelyi törvényszék büntető tanácsa előtt. A vádlottak padján Bauer József dr. szent-gothardi ügyvéd ült, kit az ügyész nyilvános rágalmazással vádolt, mert a szombathelyi ügyvédi kamara fejelemi választmánya ellen sértő és gyalázó kifejezéseket használt egyik felebezésében. A törvényszék a vádlottat vétkesnek nyilvánította és száz forint fő és harmincz forint mellékbüntetésre ítélte.

— Arzenikum a sörben. A temesvári törvényszék a férjgyilkossággal vádolt Osztoin Eva bűnügyében tegnap hozott ítéletet. A bíróság Osztoin Évát bizonyítékok híján a vád alól felmentette és elrendelte a szabadon bocsátását. Az ügyész felebbezett.

KÜLÖNFÉLEK.

Az Esti Hírlap mai, június 1-iki sorsódszaváról szólo ertesitést a 6-ik oldalon közöljük.

— Frigyes főherceg Szombathelyen. Frigyes főherceg tábornagya a pozsonyi hadtest parancsnok, e hónap 6-án a vezérkar élén terepantulmányozás céljából Szombathelyre megy, ahol öt napig fog tartózkodni.

— Cziráky grófné betegsége. Özvegy Cziráky Jánosné grófné, mint részvétellel értesülünk, súlyos betegen fekszik az Erzsébet-ter 3. szám alatt levő lakásán. Az agg grófné már hosszabb idő óta gyöngédeklik s a pünkösdi ünnepek alatt meg is hült, amittől állapota aggasztóra vált.

— New-yorki gyermekrablók. A milliomosok és gonosztevők hazájában az utóbbiak napról-napra érdekesebb és körmönfontabb gaztetteket találnak ki. Így a legújabb időkig nagy igyekezetet fejtettek ki kedvelt öberek, vagy más becézett állatok »megtalálásában», amelyekért aztán szép váltságdíjat csikartak ki a tulajdonosoktól. Most azonban már a gyermekekre is kiterjesztik védelmüket. A gyanútlanul játszadózó kicsinyeket elrejtik és miután huszonnégy óra hosszat megkínózzák az aggódo szülőket, arról értesítik, hogy a kívánt összeg eleneben kiadják, abban az esetben pedig, ha eszükbe jutna a rendőrségnél feljelentést tenni, azzal fenyegetőznek, hogy nemcsak a gyermeket, hanem a feljelentőt is megölik. A szorongatott szülők kénytelenek fizetni, amennyit csak az egy kézre dolgozó

rablóbanda kér. A new-yorki mama közt most ép oly nagy az izgatottság, mint annak idején volt, mikor Jack, a hasfelmetsző rémitgette az embereket Londonban.

— A lelkes Eger. Gárdonyi Géza, a jeles poéta, már egy év előtt elhagyta a fővárost és Egerben ütött tanyát. A pompás humoru »Göre Gábornak« háza is van Egerben, s mivel szereti, ha az ablakon kitekintve hársfa bólogat feléje és rózsabokor küldi be hozzá édes illatát, a várostól hetvenkét négyszög-ölnyi köztelket kért, jó pénzért, hogy a háza előtt kertet létesítsen. A tegnapelőtti városi közgyűlésen tárgyalták ezt az ügyet és Baboosay Sándor indítványára zajos helyesléssel, egyhangulag elhatározták, hogy Gárdonyi Gézának, az irodalom terén szerzett érdemei elismerésül, ingyen engedik át a kért területet.

— Gyanus bélyeggyűjtés. Már többször felhívtuk a közönség figyelmét azokra a visszálésekre, melyek a jótékonyág leple alatt minden léptenyomon előfordulnak, de a sok eset között talán egy sem oly különös, mint amilyenre most figyelmeztet lapunk egyik olvasója. Egy Miss Griffie nevű hölgy azon czim alatt, hogy találkozott valaki, aki Ausztráliában gyermek-kórházat állít fel, mihelyt egy millió lebélyegzett levélbélyegyet kap: ugynevezett »holádpát« indított meg és számozott (Kettenbrief) levelekben arra kéri az illetőt, aki ily levelet kap, hogy: 1. a levelet háromszor lemásolva három új czimre küldje el; 2. a kapott leveleket pedig tíz használt bélyeg kíséretében Miss Griffie nevére küldje Uj-Süd-Walesbe (Währen Villa). Így mindenki, aki ily levelet kap, a jó ügy érdekében 10 krajczár portót fizet, 10 használt bélyegyet küld, 3 új levelet ír s ezért fizeti a frankot. Az eredmény pedig, hogy egy merőben idegen ur vagy hölgy rövid idő alatt több millióból álló gyűjteményre tesz szert. Mert már a láncz nyolczadik tagja 2187 levelet ad ki, a huszadik tagja több mint egy milliót pedig a láncz 109-ig megy. A sifikus ausztráliai nem számít rosszul, mert a kezükben levő levél 86-os számu, tehát már annyiszor másolatott és küldetett el 3-3 levél.

— Ósbudavárában 20 és 30 kros belépődij lesz csütörtökön, június 1-én, még pedig délután 6 óráig 20 kr., azontul 30 kr. A megváltott belépőjegy a területen reggeli 4 óráig való tartózkodásra jogosít. Az ünnep alkalmából öt előadást tartanak és pedig délután fel 6 órakor egy variété-előadást, melyben többek a hat Dainef és a négy Madcaps, valamint a közkezdveltségű ausztráliai énekesnő, Elsie Leslie mutatkoznak be, este 7 órakor a Hadnagy uram civilben című vígjáték, este 8 órakor Stojanovics Gésa-gimnázium című kiállításos ballet-operetteje, melyben a négy Madcaps-leány egy eredeti japán táncbetétellel szerepel, esti fel 10 órakor a Menjünk a mamához című bohózat, 10 órakor pedig a Nagy Nemzetközi variété-előadás, melyben az összes szerződötett külföldi művészek között a ma érkezett nyolcz Metzetti, Rosa és Johan és a Del-Torelli trio mutatkoznak be. Délutáni előadásokhoz a főtartott ülőhelyek féláron adtnak. A hangversenyt a teljes honvédenekar szolgálatja.

— Gyilkos anya. Besztercebányáról írják lapunknak, hogy a város mellett elfolyó sekély patakban a minap egy csecsemő holttetétt találták. Az erélyesen megindított vizsgálat nyomán csakhamar rájöttek az alig néhány óras kis gyermek gyilkosára, annak anyja, Buszányi Mária cseledőleány személyében. Mikor az elfogatásával megbízott rendőr a kapitánysághoz vezette, csak azt kérte, hogy engedjék meg neki, hogy hazamenjen ruhát váltani. A ka-

pitány ezt meg is engedte neki és hazaküldte egy rendőr kíséretében. Itt azonban valami furfangos módon sikerült neki a házból kiosonni és egy szomszédos fűszerüzletben néhány krajczár ára kénsvat venni. Az utána menő rendőr már a negyedik ház előtt látta, amint a kénsvat itta. A cseléd száján és arcán égési sebeket szenvedett. Az első segély után a városi kórházba vitték, ahonnan felgyógyulása után az ügyészségnek fogja átadni.

— Simli Mariska áttérése. Megírtuk, hogy Simli Mariska át akar térni a zsidó vallásra. Irt is e czélból levelet Kohn Sámuel dr. budapesti főrabbinak, amelyben előadja, hogy semmiféle más önző érdek nem vezeti őt, hogy zsidó legyen, mint az igazi humanitás. A főrabbi erre következőleg válaszolt:

J. Simli Mariska k. a.-nak

Kassa.

A zsidóság csak olyanokat vesz fel kebelébe, kik tiszta meggyőződésből térnek át; de ezt a meggyőződést nem lételezhetem fel olyan emberről, ki, mint Ön írja, csak most akarja tanulmányozni a zsidó hitet. Hasonló esetekben az illetőknek rendszerint azt mondom: «Maradjon ott, ahová születése következtében került.» Ugyanezt ajánlom önnek is.

Kiváló tisztelettel:
Dr. Kohn.

— Jókai és a hexenschuss. Az e napokban annyiszor emlegetett hexenschuss alkalmul szolgált Jókai Mórnak arra, hogy a nagy Jókainé—Laborfalvy Róza művészetének egy érdekes epizódját hozza nyilvánosságra. A kozmosz költő azon kezdte vissza emlékezését a *Magyar Hírlap* tárczájában, hogy megmagyarázza, hogy nem hexenschuss (boszorkány lövés), annak a nagyon kellemtelen bajnak a neve, hanem hehsenschuss, ami magyarul inzsába, mert hehse annyi mint in. Azután elmondja, hogy a Nemzeti színház egykori híres tragikája, egy napon — éppen ebéd idején — hirtelen rosszul lett. Meg se tudott mozdulni, s irtózatos kinokat érzett a keresztcsontjában. Jókai magarohant az öreg Bókaiért, s mindenkéltől bizonyítványt kért, hogy a felesége nem játszhatik. De Bókai nyugodtan mosolyogva ránézett és mondá:

— Hát csak hehsenschuss a baja? Akkor nem kell a darabot megváltoztatni. Majd segítünk rajta.

Azzal magához vette az elektrotherapeutikai gépet és követte Jókait a lakására. A beteget háttal fölfelé fektette egynehányszor végig húzotta azt a csodatevő gépet a fájó részekben, mire a beteg szemlátomást megenyhült; néhány percz múlva már mosolygott is s azt kérdezé:

— No, elég véretem vette már doktor ur?

— Vért? szolt nevetve Bókai. Egy csepp sem folyt.

— Hát nem éles késekkel hasogatott végig?

Bókai aztán megmutatta neki a jóltevő eszközt, nincs semmi éle a lemezeknek. A villany hasogatta végig az érző inakat.

— No, már most feküdjék szépen hanyatt, s alügyék egyet: este felé fölkelhet s mehet játszani az új darabban. Mondá a doktor s eltávozott a gépevel együtt. És a művész aznap este egész erejé-

vel játszotta végig azt a nehéz szerepet a férje új darabjában.

... De hát az ujjabkori orvosok nem ismernék ezt a csodatevő orvosi gépet? kérdi végül Jókai.

— Pénzügyigazgatók előléptetése. A király Csák György és György Pál királyi tanácsos pénzügyigazgatókat VI-ik fizetési osztályu pénzügyigazgatókká nevezte ki.

— Az isaszegi iskola államosítása. Az örvendetesen fejlődő és magyarosodó Isaszegh község küldöttségileg kérte Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi minisztert, hogy államosítsa az iskoláját. Az ügy már a befejezés stádiumában van és valószínű, hogy az ősszel már meg is nyílik az állami iskola. Annál nagyobb felháborodást keltett Isaszeghen — írják lapunknak. — hogy a mult vasárnap a váci szentszéki jegyző kijött és délelőtt a tempióban, délután pedig az iskolaülésen lázító beszédet tartott az iskolák államosítása ellen.

— Első sorban katolikusok vagyok és nem magyarok — mondta többek között híveinek. Ha állami iskolátok lesz, abban gyermekeiteknek nem szabad keresztet vetni; zsidó tanító is fog tanítani, a feszület pedig kipobják az iskolából, mint Hatvanban.

Scheibler Armánd, az iskolaszék buzgó világi elnöke, erőlyesen visszautasította a gyűlöletes állításokat és az összes jelen voltak egyhangulag helyeselték, hogy az iskola államosíttassék.

— A legcsodálatosabb látványosságok, amiket az ember egyáltalán elképzelhet, kétségkívül Svájcban találunk az utasok személe, hiszen csakis az teszi értbetővé azt, hogy aránylag az egész földgömbön legtöbb turistája Svájcban van. Ami pedig Svájcban a legszebb, azt mind remek színes felvételében, óriási vetítésben s mindenkép élvezetet nyújtó módon mutatja a magyar körképtársaság a városligethen a Hódolói díszfelvonulás látogatóinak, még pedig díjmentesen. E képek közül különösen kiemelhető a Monte Rose megmászása, részletek a Jungfrauról, az Eiger hegység és egy képsorozat, amely azt mutatja, hogy a 3975 méter magasságu Eiger csúcsról menő kútás nyílik a glecserek világára, a Gotthard vasút legnagyobb árhidalásai, zúgó hegyipatakok és vízcsésék a bűbájosan szép Simplon-utstb. Bemutatók csütörtökön délelőtt 11, délután 4, 5 és 6 órakor.

— Jelenet a villamoson. A vácziköruton a nyugati pályaudvar felé közlekedő villamoskocsin mindig lehet hivatalos iratokkal fölgyverkezett fiatal és öreg urakat látni. Sokan vannak, akik irtóznak a bélyeges papirosoktól, de mindenki bizonyos aggódo tisztelettel néz azokra, «mert hát mindnyájunkat érhet baleset.» Azok a nagyon komoly és nagyon tekintélyes urak az Alkotmány-utczánál szoktak leszállni és abba az erdőszertü komor épületbe sietnek, amelyben akaratunk ellenére is könnyen adnak ingyen szállást, ha nem vigyázunk magunkra. Ma délelőtt az egyik villamos kocsimely a váczikörutisíneken végigsuhant, több pelyhes állu, de nagyon szemüveges fiatalembert vitt magával. A kocsis egyik sarkában, vidékiesen öltözött urült és érdeklődéssel halgatta a jogi kérdések fölött disputáló fiatalemberek beszélgetését. Az Arany János utcánál megállt a kocsis, egy szintén komoly, szintén szemüveges, szintén pelyhes állu fiatal ember száll fel és üdvözlö a «kollégákat», s megpillantva a szerényen félrehuzodó vidékies urat,

lüntető leereszkedéssel vele is kezelt szorít. Azután ügyet se vetett rá többé, hanem belemelegszik a már megindult vitába. A vidékies ur lát-hatólag örül, hogy végre ismerős arcot lát, le nem veszi szemét az érkezőről és a legelső szünetet felhasználva odaszól:

— Engedje meg kérem, hogy gratuláljak!

— Oh kérem! szerénykedik hanyagul a megszólított és a társaihoz fordulva magyarázza: az aljegyzőségre ezélez.

Az idegen közelebb húzódik és szerényen, majdnem félénken belevegyül atársalgásba és mivel látja hogy csak immel-ámmal vesznek tudomást a megjegyzéseiről, a zsebébe nyúl és átadja a névjegyet a situáció, egy pillanat alatt megváltozik. A szemüveges fiatal urak versenyeznek egymással, hogy melyik legyen alázatosabb a vidékies idegen iránt és mikor leszálnak, az aki már előbből ismerte (de nem tudta, hogy — «hova tegye») utána sompolyodik és esdő hangon kérdi:

— Nagyságos elnök ur, nincs jegyzői üresedés a törvényszéknél?

— Damjanics özvegye Aradon. A magyar szabadságharcz egyik legdicőbb hősné és vértanujának, Damjanich tábornoknak özvegye — mint lapunknak írják — látogatóba ment arra a helyre, amelynek véres, gyászos jelentőségét férje és tizenkét hős társa vértanuhalála jegyezte a magyar történelembe. Damjanicsné e napokban érkezett Aradra, rokonának, Csernovitz Diodor dr. jószágigazgató családjának látogatására — s néhány hétig ott is marad.

— Tornázó leányok. Tegnap délután háromszáz bakfiss leány négyes sorokban vonult a Belvárosból a Szentkirály-utczai tornacsarnokba. Fehérbe voltak öltözve csak a gallérjuk meg az övük volt égszínkék. Amerre a hosszú menet elhaladt, kinyíltak az ablakok és sokan azt mondták: — A tavasz repül át a városon!

De voltak gunyolódók is, akik így vicceltek:

— A hágai békekongresszus hazaküldi a hadseregeket és Habóthy Sándort bizta meg, hogy a honvédelemről gondoskodik.

Egyiküknek se volt igaza: a belvárosi felsőbb leányiskola növendékei tartották a tornavizsgájukat. Szedlacek Lajos tornatanár zászlóalja egészen megtöltötte a nemzeti tornacsarnok tágas csertermét, melynek egyik oldalát a nagyszámu nézőközönség foglalta el. Ott volt Wlassics Gyula dr. miniszter, Berzeviczy Albert államtitkár, sok tanfőrlu, s még több mama, meg papa. Csak a fővárost nem képviselte senki a főváros egyik iskolájának a vizsgáján. Meg is jegyezte Wlassics:

— Hát főváros nincs a fővárosban?

A felvonulást, a szabad gyakorlatokat, a testedző játékokat, de különösen a vasbottal való sulyozást olyan szabatosan és amellet esztétikailag szépen végezték a szép tornázók, hogy újra meg újra felzuggott a taps és az éljenzés. A vasbotok láttára valaki azt mondta:

— Négy-öt év múlva majd a férjükre emelnek botot!

De a miniszter másképpen fogta fel:

— Ez kell a jövő nemzedék mamáinak, nem himzöróma!

A legszigorubb atléta szem se találhatott kifogásolni valót, csak egyszer, midőn Bellovich Imre zongorakísérete mellett — éne-

kelve jobbra kellett volna kanyarodni, az egyik kis leány balra fordult.

— Ez hozzá tartozott! jegyezte meg mosolyogva Wlassics. Mert ha a leányok mindent megtanulnak, azt, hogy merre van a jobb és a bal, soha se fogják tudni.

Boldogan széledt szét a csacsogó leány sereg, csak egy kis pisze volt szomorú.

— Mi baja? kérdezte Habóthy aggódva, — Elvesztettem a serpnimet.

Az igazgató arca elborult.

— Hát az micsoda? mondja szigoruan. Nem tudja maga, hogy magyarul a serpni — öv.

— Hát akkor a gürtili micsoda?

— Az... az... az is öv.

Wlassics meghallotta ezt a beszélgetést és nevetve mondta:

— No lám! A program hallgat arról, hogy ma nyelvygyakorlatok is lesznek.

A „Hódolói díszfelvonulás“ Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén reggel 8-tól este 7 óráig. Belpódj 50 kr. gyermekjegy 30 kr.

SZÍNHÁZAK

* **Bakó László Pécssett.** Tiszai Dezső, a pécsi színház igazgatója, tegnap megegyezett Keglevich István gróf intendánsal arra nézve, hogy Bakó Lászlót, a Nemzeti Színház fiatal tagját, az október-márcziusi félévre, a pécsi színtársulathoz szerződötti, oly módon, hogy Bakó azért a Nemzeti Színház kötelekében marad és e gyakorlati idő után működését a fővárosban folytatja.

* **Toledad.** A Népszínházban szombaton ismét színre kerül «Toledad», az Audran bájos zenéjű operettje. A czimszerepet Hegyi Aranka tanulta be és e czérra felhasználja egy régi reminisczenziáját. Hegyi Aranka ugyanis, néhány év előtt nagyobb társasággal Genuában járt. Bebarangolták az érdekes olasz város minden zegét-zugát és eljutottak a ghettoába is. Egy szük sikátor sarkán tarka rongyokba öltözött leány tűnt fel a művésznőnek. Valami koldusnő, vagy annál is rosszabb. Sovány arca gyakori kopálalásáról beszélt, de a tüzes szemében vad szenvedély lobogott; ruhája tépelt és piszkos volt, de azért mantilla lengett a vállán és kaczerán suhogtatta a legyezőjét; formás lábán félretaposott cipőt viselt, de azért minden lépése, minden mozdulata kecses volt. Midőn az igazgató a Toledad czimszerepet Hegyi Aránaknak osztotta, ennek eszébe jutott a genuai utczai leány és örömmel kiáltotta:

— Meg van a Toledad mintája!

* **Öngyilkos énekesnő.** Kézdi Juliska, az a vidéki énekesnő, aki tegnap öngyilkossági szándékból mellbelölte magát, két év előtt lett Müller kaposvári orvos nejévé. A házasság nem lehetett boldog, mert a válópör már folyik és a szép, fiatal asszony azért járt Budapesten, hogy jsmét felvétesse magát a színészevűlethe. Ennek nem is volt akadály, mert Kézdi Juliskát, aki a Népszínház korusából egyszerre a vidék legnagyobb színházainak primadonnája lett, határozott tehetséggel áldotta meg a természet és mindenütt ahol szerepelt: Aradon, Szegeden, s két év előtt a Somogyi Károly társulatánál, Pécssett, egy csapásra meghódította a közönséget. Kézdi Juliska nem régiben a kolozsvári Nemzeti Színházban a «Náni» és az «Ingyenélők» női szerepében vendégszerepelt, néhány hét előtt pedig Dobó Sándor társulatával Pápán játszott a «Bányamester» és a «Szultán» című operettekben, s mind a két helyen tetszett. Művészi reményeiben tehát nem csalódott, s így maga lehet sötét elhatározásának. Mint értesülünk Kézdi Juliska állapotát *életveszedelmes* s ma délig nem is lehetett kihallgatni.

Naponta 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatonként 400 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronásértéket, akár nem, tovább játszanak a 400 koronára.

SPORT.

Derby-galoppok. A kék szalag krackjai most végzik utolsó galoppjaikat a nagy verseny előtt. Csaknem minden napra esik egy-egy trial, amelyet zárt pályán tartanak meg az istállók a nagy lovakkal. A legérdekesebb próba természetesen az volt, amelyet kedden reggel tartottak meg a Freudenauban. Pardon és Bonvivant-t, a két favoritot próbálták ki az istálló harmadik crackjével, Csillámmal, amely végre maga is elég erős támasza lehetne a Reeves-istállónak a derbyben. Ennek a galoppnak pedig az volt az eredménye, hogy Csillámot az nap este törölték a derbyből. Nem is kell hozzá tulerős kombináló tehetség, hogy az ember kitalálja a törés okát. Nyilvánvaló, hogy Csillám a galoppban messze elmaradt istálotársaitól. Az eredmény egyébként bir szerint Pardon javára ütött ki, amely Bonvivant-t is könnyen verte meg. Csillám legalább olyan jó, mint Adoma, de okvetlenül jobb Per Buttersnél, amelyet Sándor játsva hagyott maga mögött az állam-dijban, Bonvivant jobb mint Csillám, Pardon pedig Bonvivantnál is jobb. A favorít híveinek tehát nincs mitől félniük a vasárnapi nagy mérkőzésben.

Tip-Top Baden-Badenben. A baden-badeni Prince of Wales-Stakesnek nagy érdeke lesz az idén a magyar sportmanekre. Tip-Topot, legjobb híerünket ugyanis benevezte Dréher Antal a 30,000 márkás versenybe. Eddig kétszer vitte el magyar lova a szép díjat, 1896-ban Kozma, tavaly pedig Gomba. Remélhetőleg Tip-Top sem fogja magát rosszul viselni.

Az Esti Hírlap sorsolása.

A szerdai

lappeldányainkra való sorsolás ma csütörtökön délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a május 31-iki szerdai keletelt kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a május 31-iki szerdai

BA—237

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja

Az Esti Hírlap két nyerője jelentkezett ma kiadóhivatalunkban.

Zayler Ferencz

Budapest, VII. Erzsébet-körút 8. sz. a május 27-iki AG—007 számú lappal négyszáz korona továbbá

Cz. Nagy György

földhírtokos (Hódmezővásárhely) a május 25-iki csütörtöki AF—907 számú lappal ötven korona értékű nyereményt nyert. A nyeremények átvételét és elküldését igazoló nyugta, illetőleg postai feladóvevény kiadóhivatalunkban bárki által megtekinthető.

Fel nem vett nyeremények.

Nem jelentkeztek még nyereményekért a huzástól számított tizenegy nap alatt következő nyerő számok tulajdonosai:

a május 19-iki BF—449
a május 20-iki BC—622
a május 23-iki AK—563
a május 24-iki AD—59
a május 26-iki BG—253
a május 27-iki BD—118
a május 29-iki AB—385
a május 30-iki BB—542
lapokra esett 50 koronás nyereményekért és a május 17-iki AG—367 számú lapra esett 400 koronás nyereményért.

KÖZGAZDASÁG

Borvásár a központi vásárcsarnokban. Május 28-dikán kezdődött a központi vásárcsarnokban a borvásár. A vásárcsarnok igazgatóságának a hivatalos értesítésben közölt jelentése szerint borok igen szerény mennyiségben érkeztek ezeknek nagy része is olasz származású volt. Felkültetett a mai napig: közönséges asztali fehér bor 61192.8 ltr, közönséges asztali vörösbőr 7893.9 ltr, sillerbor 12220 ltr, pálinka 8968.4 ltr, összesen 90275.1 ltr. Elszállított: fehér bor közönséges asztali 10327.5 ltr, sillerbor 2191 ltr, pálinka 1645 ltr, összesen 14163.5 ltr. A borok származására nézve legtöbbször szegárdi és báttaszéki, olasz borral keverve.

Új gyárak. Mesterséges mészhomoktégla gyártására új vállalat van alakulóban Budapesten. — Munkács közvetlen közelében egy galicziai vállalkozó petróleumfinomítót létesített. — Weisz József gyáros Temesvárot szövőgyárat létesít, melyet most rendeznek be s az őszszel már megkezdí működését. Az új telepnek a kereskedelmi miniszter megadta az állami kedvezményeket. — Nagy-Szebenben a Stampf András és fia cég gyapju-, szövő-, fonó- és festőgyárat létesített.

A berlini Viktória. A Viktória berlini biztosító társaság május 17-én tartotta közgyűlését, melyen az igazgatóság és felügyelő bizottság indítványára elhatározták, hogy az idei 10,241,621 márkányi tiszta nyereségből 189 márkát fizetnek osztalékul részvényeinkint; a nyereséményrészesedéssel baleset ellen biztosítottaknak az évi díj 33 százalékát, a népbiztosítási osztályba tartozóknak pedig az évi díj 25 százalékát fizeti a társaság. A Viktória pénzügyi és üzleti eredményére vonatkozó mérleget a hirdetések közt közöljük.

A Flóragyár. A múlt hetekben leégett Flóra gyertya- és szappan-gyárról a M. és H. lapja azt a híresztelést közli, hogy üzemet nem fogja tovább folytatni.

A Budapest-úpest-rákospalotai villamos. A Budapesti közúti vaspálya társaság megvette a Magyar ipar- és kereskedelmi banktól a Budapest-úpest-rákospalotai villamos közúti út részvényeinek még birtokában volt részét.

Felvidéki gazdasági gyűlés Nyitrán.

Nyitra, május 31.

A különféle gazdasági gyűlések sorozata Nyitrán május hónap 30-án délelőtt 9 órakor a Nyitramegyei központi Hitelszövetkezet közgyűlésével kezdődött, melyen elhatározottat az Országos Központi Hitelszövetkezetbe való belépés az alapszabályoknak az új szövetkezeti törvény szerinti módosítása s az országos központ képviselőinek Nyitra-, Bars- és Trencsénmegyékre való elvállalása.

Ezután következett a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányi ülése, Emőd József egyleti elnök elnökle alatt, ezen elhatározottat, hogy a földmivelésügyi miniszternél egy miniszteri biztos kiküldése kérsék a szobotizsi, verbóczi, turulukai és rudnóvölgyi marhauszóra megszűntetése az egész gazdasági helyzet feltárása s a szegény nép javára teendő intézkedése megtétele végett. Most a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése következett ugyancsak Emőd József elnökielte alatt, ki az ülést a város házában tagokkal egészen megtelt nagytermében lelkes szavakkal nyitotta meg s ajánlatba hozta Károlyi Sándor grófnak, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek és Dessewffy Aurél grófnak tiszteleti taggá leendő megválasztását. Az indítvány nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadtatott.

Azután a megyével fennálló afterját intézte el a közgyűlés. Mezey Gyula az egyesület alelnöke a béke érdekében lemondott állásáról, hogy helyet a vármegye jelöltjének, Eszterházy János grófnak átengedje. Ugyancsak a megye jelöltjei Bácskád Károlyi és Rudnay Sándor választottak meg igazgatósági tagokká is. Ily módon a két ellenfél a hivatalos vármegye és a gazdasági egyesület békejobbot nyújtott egymásnak.

Majd a Nyitra-, Bars-, Pozsony-, Tren-

csén- és Sárosmegyéből nagy számban megjelent gazdasági szesztermelők tartottak értekezletet s elhatározták, hogy a magukévé teszik a szesztermelők országos egyesületének határozatait s fölkéri a kormányt, hogy a kontingens felosztására vonatkozó törvényjavaslat a mezőgazdasági szesztermelők egybehívandó országos értekezletének tanulmányozás és megbirálás végett kiadassék. A közgyűlés a pozsonyi kiviteli bizott marhavásár létesítése miatt össze hívott felvidéki hízalók értekezletével végződött.

A gazdasági gyűlések sorozatát a nagy-szabású felvidéki szövetkezeti gazdasági gyűlés fejezte be. A gyűlésen igen érdekes beszédet mondottak, Károlyi Sándor gróf, Zselenszky Róbert, Rubinek Gyula. A beszédük hatása rövid idő alatt látható lesz a felvidéki szövetkezeti mozgalom fejlődésében és felvidéki gazdák nagy köszönettel tartoznak a szövetkezeti eszme jeles apostolainak tanulságos előadásaiért. A három előadó sok új hívet szerzett az alkalommal a szövetkezeti eszmének.

Szerkesztői üzenet.

Sch. M. Makó. A május 27-dik AK—007. nem nyert, hanem az AG—007.

REGÉNY.

A forrásnál. 13

— Irtá: *Sienkiewicz Henrik.* — Szép mint egy álomkép, de olyan ünnepélyes az arca, hogy úgy érzem, mintha már nem állna lelkemhez olyan közel, mint azelőtt. A korábbi sietség és nyugtalanság benyomásai visszamaradtak lelkemben. Minden, ami a templomba kecszés után történt, csak rendetlen, zavaros képekben jelenik meg előttem: a templom, az oltár, a gyertyák az oltár mellett, a világos női ruhák, a kíváncsi tekintetek, aztán a kézfogás az oltár előtt s amikor idegenszerű hangon kimondtam: — Elveszlek . . .

Még most is, mintha hallanám az orgona szavát s a zengő éneket, mely mint a szökőkútból a víz, úgy csapott fel a kórusból: Veni Creator! Hogyan jutottunk ki a tempiómból és hogyan mentünk haza, arra nem emlékszem. Még csak a szülők áldására és a diszes ebédre . . . Nagy zajjal és pohárcsörtetéssel többször ittak az egészségünkre. Csak éjfél tájban vonulhattam vissza a feleségemmel. Erről az utról örökké emlékezetemben marad, hogy Verácskám vállamra hajtotta a fejét és ibolya szagu fátyola elárulta, hogy milyen izgottan lélezkedik az én édes kis feleségem . . .

Reggel az ebédelőben vártam a theával. Mikor felöltözött, nem jött be hozzám, hanem egy másik ajtón kiment a kertbe, a cseresznyefák közé. Utána siettem, de ő elrejtőzött egy fa mögé, mintha azt akarná, hogy ne találjam meg. Azt hittem, hogy csak játszik és csöndesen odahúzódva meglógtam a ruháját:

— Jó reggelt édes! ki buvik el a férje előtt? Mit csinász itt?

Verácska elpirult, lesütötte szemét és elkomolyodott arcczal elfordult tőlem.

— Mi történt, Verácskám? kérdeztem.

— En . . . én . . . azt nézem, hogy a szél hogyan veri le a cseresznyét a fáról.

— Mit bánom én? feleltem. Csak nekem ne essék senmi bajod!

Két kezemmel meglógtam a fejét és arcomhoz akartam vonni, de ő újból elpirult és így szólott:

— Ne nézz rám . . . menj el . . . Hirtelen azonban odahajolt hozzám és csókra tartotta az ajkát. Hevesen öleltem őt magamhoz és hosszan nagyon hosszan csókoltam. A szél fehér virágokat rázott a fejünkre . . .

Mikor fölébredtem, szobámnak pusztá falaira esett tekintetem. Nehéz tífuszban voltam, két hét óta feküdtem eszméletlenül ebben a lázas betegségben. Néha ez a lázas betegség is jótékony hatású, valóságilag Isten áldása.

Elbeszéltek, hogy Veronika kisasszony szülei Velenczébe utazott. En pedig, aki megint olyan elhagyott vagyok, mint azelőtt, egy sajátságos vallomással bevégzem a történetemet. Lázamban végtelenül boldog voltam, és egész életemben akkor élveztem csak tiszta örömeiket és zavartalan boldogságot. Nagyon, nagyon örülök, hogy legalább lázalomban merithettem a boldog szerelem tiszta forrásából . . . Mert az olyan élet, amelyben a boldog szerelem még csak álomban sem jelenik meg, az olyan élet igazán nem ér semmit . . .

— Vége. —

Felelős szerkesztő: Kálnoki Isidor.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

Az Esti Hírlapnak úgy előzetes, mint számonkint vásári közönsége számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-

sorsjátékot

rendezünk. Minden Esti Hírlap játszik és pedig nem csupán az aznapi száma való sorsolást, hanem az illető hétknek nagy sorsolásán is. A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyeremény pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétötől szombati kibocsátott lapszámok játszanak, 400 korona. E sorsolásunkra a m. kir. szabadalmi hivataltól 11,614. szám alatt kizárólagos szabadalmunk van, a m. kir. lottóővedéki igazgatóság pedig 769. számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a pénzügy hatóság engedélyt.

A mai nap kibocsátott lappeldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtt tartatik Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában s a sorsolás eredményét a húzas napján délután megjelenő számunkban közöljük. Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt bármi okból nem jelentkezik, újra kisorsoljuk olvasóink között akképp, hogy ezek értékeiből tartalékalapot képezzünk, melyből a heti főnyereményt 200 koronáról 400 koronára emeljük és a tartalékalap nagyságához képest időnként még nagyobbra szabjuk.

A nyertes lappeldány tulajdonosa nyomban megkapja a nyereménytárgyat, ha személyesen jelenkezik kiadóhivatalunkban, vagy pedig ajánlott levélben küldi be a nyertes Esti Hírlapnak azt a darabját, amelyen a lap homlokzatán a csillagok között levő betűsorokat és szám - lap kétféle egyült tiszta és csonkítatlanul olvasható. Gondunk volt arra, hogy valóban pénzügyérték, mindenképpen becses és — szűkség esetén — azonnali pénzre leendő nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekre a következőket: Néi aranyóra lánczsal vagy lánczsal való tulla ezüst óra, tulla ezüst lánczsal, vagy pedig vásárolhat a nyerő a megfelelő összegért neki tetsző férfiruhákat Grossmann - néi (Bécsi-utca 5. sz.) vagy női ruhákat Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-utca 21. sz.)

A 400 koronás nyeremény a következő tárgyakból áll:

Férfiaknak: 1 dupla fedélű finom aranyóra, 1 arany láncz, szent-György tallérral, 1 gyémánt-gyűrű, 1 arany pocsót-gyűrű, 1 arany nyakkendő-út, 1 pár arany kézalógomb, 3 drb arany inggomb, 1 ezüst cigarettaláncz, 1 ezüst gyulatarló.

Női főnyeremény: 1 dupla fedélű finom aranyóra, 1 arany derék-láncz, 1 arany láncz-carperecz, 1 arany nyak-láncz szívvél, 1 arany mellű drágakövel, 2 arany gyűrű drágakövel, 1 pár arany fülbevaló, drágakövekkal, vagy: két kitűnő gyártmányú, női és férfi-bizkitli.

Minden szó ára 2 kr. Czimért külön 80 krajczár

Apró hirdetések.

A hirdetési díj levéljegyekben is beküldhető.

Házmesteri állást keres egy tisztességes családapá...

Gyermekleány. Tizenkét éves, jó modoru, jó családból való leányka...

Kerékpárt óhajtanék venni jutányos feltételre...

Eladó ház a budapest-bécsi vasútvonal egyik állomásától 35 percnyire...

Dürkopp-kerékpár. új model, majdnem új, jutányos árban eladó.

Allást keres?

Biztosan czélt ér a Magyar Hírlap apróhirdetési által.

Alkalmazást kínál?

Elég ajánlatot fog kapni, melyekből a legalkalmasabbat kiválaszthatja...

Biztosan czélt ér a Magyar Hírlapban való hirdetéssel...

Bérmentes levelezőlap mely 10 szóra 20 krétt.

Budapesten minden dohánylőzsdében, vidéken a hírlapelárusitónál kapható.

Csődbe jutott kereskedők bármely szakmában, kik bíróságon kívüli uton egyezkedni óhajtanak...

Kerékpár vadonat új, eredeti angol gyártmány haláleset miatt félláron eladó.

Képes levelezőlap cserére ki vállalkozik? Ajánlatok «Képeslevelezőlap» cím alatt a kiadóhivatalhoz.

A «Háztartás» 1895., 1896., 1897 és 1898. évfolyamai leszállított áron 4 frtjával kaphatók.

Egy új Singer karika hűjő varrógép, amelyen 40 frt fizetve van, tovább részletfizetéssel átadandó.

Kis udvari szoba Margit-híd budai részén azonnal kiadó.

Kesztyűtisztítást páriát tíz krajczárért elvállalok.

Kávémérés jóforgalmu, betegség miatt eladó. 130 liter tej napi forgalom.

Fiatallány. szépírással tisztességes foglalkozást keres.

Nyaralás. Szeretnék balatonvidéki ur családnál nyaralni.

Ede Vasárnap saját ügyekben elváltak. Arthur.

A vonatok indulása Budapest ny. p.-udvarról. Érvényes 1899 május hó 1-től.

Table with columns: D é l e l ő t, D é l u á n, vonal-szám, óra, percz, vonat-nem, hová. Lists train departures to various destinations like Cegléd, Szolnok, Párizs, London.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdő kitérőről.

Small table listing train departures from Buda-Császárfürdő kitérő.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra. Érvényes 1899 május hó 1-től.

Table with columns: D é l e l ő t, D é l u á n, vonal-szám, óra, percz, vonat-nem, honnan. Lists train arrivals from various destinations.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdő kitérőbe.

Small table listing train arrivals at Buda-Császárfürdő kitérő.

Zarándoklat négy kegyhelyre

Lourdesbe, Paray le Monialba Jézus legszentebb szíve kegyhelyére Franciaországban. Indulás: 1899. július 6-án.

Berlini Victoria általános biztosító részvénytársaság Magyarországi vezérképviselőség: IV. ker., Kossuth Lajos-utca 6. sz.

Table showing financial data: Vagyongállomány (Assets) and Teher-állapot (Liabilities) with columns for Márka and various insurance categories.

Az 1898. évi üzleti évre osztalék fejében a nyeresémény-részesüléssel biztosítottak részére 9 millió 500 ezer, 289 márká 10 f. számoltatik el és pedig:

Gyermekeknek tanulságos és szórakoztató olvasmányul legalkalmasabb s legolcsóbb a Kis Világ népes gyermeklap. Megjelölés minden szombat. Előfizetési ára egy évre 3 forint negyedévre 75 kr. A «Magyar Hírlap» előfizetői egy évre 2 forintért negyedévre 50 krajczárért kapják.

Az igazgatóság O. Gerstenberg.

Hová menjünk este ?

SZINHÁZAK.

Budapest, 1899. június hó 1-én

Nemzeti Színház.

Evi bérlet 122. szám.

Havi bérlet 26. szám.

Válság előtt.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Julien Berr de Turique, Fordította Adorján Sándor.

Személyek:

Henry	Mihályfi	Prosper	Zilahi
Marie felesége	Cs. Alszegi I.	Clotilde	K. Gerő I.
Loisel	Gabányi	Georges	Nády
Loiselné	Vizvári	De Mornang	Hovay
Claire,	Ligeti	Pascal Grandin	Iványi

Kezdeté fél 8 órakor.

Műsor.

Pénteken: A nők barátság. Szombaton: A ház béke.

Magyar kir. Operaház.

A szentpétervári orosz császári operaház balletje tartalmak vendégjátéka.

Lovasság szálláson

Ballet 1 felvonásban Potipe Marus balletmestertől. Zenéjét szerette Armshelmer János.

A fárado leánya.

Ballet Petipa Máriaustól. Zenéjét írta Pougil.

Táncgyűveleg

Kezdeté fél 8 órakor.

Népszínház.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall, Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerette Sidney Jones

Személyek:

Antonia	Szelepcsényi	Diomed	Raskó
Iris	Blaha S.	Silvius	Lubinsky
Pomponius	Solymosi	Maulius	Ujvári
Hellodorus	Kovacs	Lollus	Várnai
Aspasia	Z. Bárdy Gabi	Curius	Ternyei
Archias	Kenedi	Melanopis	M. Csatai

Kezdeté fél 8 órakor.

Műsor.

Péntek: Toledad. Szombat: Toledad.

Vígyszínház.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyre.

Az Arany kakas

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oswald és Knutberg Gustav. Magyarosították Fáy J. Béla.

Személyek:

Szika Julia	Harsztly	Floris	Gyöngyi
Fürge Antal	Hegedüs	Troszka	Sugar
Daohelmayer	Szathmari	okros lányok	György
Erzsi	Vasvári	Enna neje	Bárczi
Liza	H. Rostam L.	Ludovic	Máriszka B. M.
Horváth	Göb	Marian leánya	Aras M.
Kisriska	Nógrádi J.	Kürmös Antal	Kazalierky
Dr. Gyarmati	Göb	Tourista	Balassa
Müller Otto	Tapolczi		

Kezdeté fél 8 órakor repdes helyre.

„Chand d'habits“

Vélemények 3 képből. Írták: Catulle Mendès. Zenéjét szerette Jules Bouval.

Személyek:

Vierrot	Soverin	A hadapród	Vasvári
Musidora	Gaszner	Fodrász	Magyar
A vicomte	Beregi	Kocsis	Kazalierky

Ezt megelőzi.

A királyné apródja.

Eredeti vígjáték egy felvonásban. Írták: Betail Jenő és Makai Emil.

Személyek:

A költő	Hegedüs	A hadapród	Vasvári
A bankar	Gál	A gazdasszony	Nikó L.
A bankárné	L. nezy I.		

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Műsor.

Pénteken: Chand d'habits és A királyné apródja. Szombaton: Chand d'habits és A királyné apródja.

Magyar Színház.

Vasuti baleset.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Írták: Faragó Jenő. Zenéjét szerette: Donáth Lajos.

Személyek:

Dákó Tamás	Rózsaszegi	Györgye László	Furcsy Béla
Emma	Raskai Eulilia	A szerző	Sarlai
Sári Bella	L. Komáromi	A hőszerelem leánya	Dezso
Roztoposin baró	Dezso	A kritikus	V. d. J. Jozsef

Ezt megelőzi.

Az apja, az anyja, meg ő.

Jelenet. Írták: Faragó Jenő. Előadja: Raskai Eulilia, kezdeté fél 8 órakor.

Műsor.

Pénteken: Az apja az anyja meg ő. Vasárnap: d. u. Egy szegény ifjú története. Este: Az apja, az anyja, meg ő, Vasuti baleset. Szombaton: B. A. L. E. K.

Fővárosi nyári színház.

(a Krisztinavároban.)

Délután 3 órakor, mérsékelt helyre.

A szombatosok.

Este 7 órakor repdes helyre.

Szegény Jonathán.

Operett 3 felvonásban. Írták: Wittmann Hugó és Bauer Gyula. Fordították: Fáy J. Béla és Reiner F. Zenéjét szerette: Millócker K.

Városligeti szinkör.

Igazgató: Föld Zsigmond

Délután fél 4 órakor fél helyre.

Egy nap a paradicsomban

Eredeti énekes bohózat 3 felv. Írták: Guitus

Este fél 8 órakor repdes helyre.

A halász szeretője.

Eredeti énekes népszínmű írta és zenéjét szerette Dankó Pista.

Ös-Budavára

20 és 30 krajczáros nap. — 5 előadás, és pedig: délután fél 6 órakor, este 7 órakor, este 8 órakor, este fél 10 órakor és este 10 órakor.

Uj! Rose és Johann, francia kettős.

Uj! Del-Torelli trió, zene-bohócok.

Uj! A 8 Matzetti, ikariai játékok.

Uj! A teljes honvéd-zenekar hangversenye.

Megnyitás délután 3 órakor.

Belépődíj (érvényes a belépéstől reggeli 4 óráig) 20 krajczár azután 30 krajczár.

Confetti és serpentin.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytözsdékben

SOMOSSY MULATÓ

(Nagymező-utca).

ALBRECHT FERENCZ bérlet.

A mulató 16 fokra szállítottva van.

Kezdeté fél 9 órakor, vége 12 órakor.

Ma! Először Budapestén!

Fenomenális!! Fenomenális!!

Les Joosé

a legjobb égtornászok még eddig nem látott mutatványa.

Broth Broklin

az eredeti zenélő öltözköztető, az első a maguk nemében.

Les Welton

a kitűnő kézi akrobata, ugyanígy az ujjonnan szerződött különlegességi műsor.

Csak még két napig látható az oly sikerrel előadott énekesbohózat

„Die Perlschnur“

Kutschera Alajostól.

Mlle Vecsera dán énekesnő.

Miss Edith Cora

egész új szereplési tervszel.

Uj! Azen mulató!

Uj! Kober Gasztl és Grethle a „Nászutóm“

c. kettős jelenetben.

KRIEBAUM ROVEREK

legjobb éneklőtés.

Szombat, 1899. június 3-án első vendég szereplés. Josef József urak a Theater an der Wienből, az 1. felv. operettben „Die Jungfrau v. Belleville“, Millócker Károlytól.

Mit ének betétek: I. „Die von der Infanterie“, Couplet. II. „Schwarz ist mein Liebings Color“, Couplet. III. „Eiferari Duell“, IV. „Virginia Duell“, V. „Web, Wein Gesangs Lied.“

Folies Caprice.

VI. Révay-utca 18. sz.

Ma

„Die gestohlene Mitgift.“

Bohózat Leitner H.-tól.

Ezt megelőzi:

„A kikapós földesur.“

EVA HALLER

a legújabb soubrette.

Inkognitó-páholy.

Császárfürdő KATONAZENE.

Naponta délelőtt és délután

510 Mély tisztelttel Eder Antal vendéglős

Noé bárkája!

II. Iskola-utca 16.

Kerthelyiség megnyitás.

A Noé bárkájának kerti helye egy lezser helye, hol a hőség ellen véde van a vendég. Kitűnő piknik és I. magyar részvénytársasági sörök mindig frissen kaphatók. Kitűnő konyha. Eredeti borok, saját termés. A nagyszemű közönség partfogását kéri (515) Pecz Ágoston.

Mattoni Erzsébet-sósfürdője

Gyógyhely Budapestén (Budán).

Mély április 30-tól szept. 30-ig. A gyógyhely forrása ajsai hatok: belok bántalmat, ahasi és általános verbőg néi, máj bajoknál, hószvanyulés női bajoknál, Reudon-fürdővel, dr. Polgar Emil részleges felkés, jutalom lakások, ój vendéglő, Vilmos vasuti állomás, Tulajdonos: Mattoni Henrik.

Olcsó valódi arany ezüst-nemű be-

vásárlási forrás

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zsebórák 5 forinttól 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és óras czég

Budapestén, IV., Váci-utca 4.

a zsibáros-utczával szemközt.

Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. 110

Sternberg Armin és Testvére

hangszergyár

császári és királyi udvari szállítók Budapest, Kerepesi-ut 36.

Tornászati dobok

1a számú rézesttel vas abr. csokkal 4 csavarral 27 cm átmérővel 7 ft. — 1b sz. ugyanolyan 5 csavarral 29 cm. átmérővel erősebb szerkezetű 9 ft — 2a sz. magasabb rézesttel, vas abr. csokkal, 6 csavarral 30 cm. átmérővel 11 ft és fejj.

Katonai és községi dobok.

3a sz. rézesttel, vasabr. csokkal 6 csavarral 30 cm. átmérővel 11,50 — 3b ugyanolyan, rézabr. csokkal, finomabb kiv. 14 ft. — 4a rézesttel vasabr. csokkal 6 csavarral 33 cm. átmérővel 12,50 és fejj.

Illusztrált árjegyzék a) harmonikáról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő díszes tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedők, fuvolák, oshalmok, elterák, harmonikumok, szongorokról stb. Ingyen kaphatók, csak megnevezendő, hogy minő hangszerekről kívánatuk az árjegyzék.

Hirdetések x x x és előfizetések

a „Esti Hirlap“ részére elfogadjuk a kiadóhivataiban Budapest Honvéd-utca 4. sz.